

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/104/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215202028
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8215202028.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava 37, IČO: 31 749 542, zastúpený GARAJ & Partners s.r.o., Jozefská 3, 811 06 Bratislava, IČO: 35 951 125, proti žalovaným 1/ T. N.G., D.. XX.XX.XXXX, U. XXXX/X, XXX XX N. - N. D. S., 2/ C. N., D.. XX.X.XXXX, U. XXXX/X, XXX XX N. - N. D. S., o zaplatenie sumy 27.686,88 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v 1/ a 2/ rade proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 30.8.2018, č. k. 5C/197/2015-342, zhodou hlasov členov senátu, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti, t.j. vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, ako aj vo výroku o náhrade trov konania.

Žalobcovi proti žalovaným zaviazaným spoločne a nerozdielne priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit:

„Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 27.686,88 Eur, zmluvný úrok vo výške 1.401,27 Eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 27.686,88 Eur od 1.4.2015 do zaplatenia, to všetko v lehote 60 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu vedený v Z. IBAN: Z., VS: XXXXXXXXXX s tým, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu plnenia povinnosť ďalšieho žalovaného zaniká.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovanými ako dlžníkmi zmluvu o poskytnutí podpory č. 701/1944/2005 uzavretú podľa zákona č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným podporu vo forme úveru vo výške 33.193,92 eur (1.000.000,- Sk) na výstavbu rodinného domu N. s možnosťou postupného čerpania finančných prostriedkov do celkovej sumy úveru. Zmluvné strany sa dohodli na základnej úrokovej sadzbe 2,5 % a dobe splatnosti 30 rokov. Splatnosť mesačných splátok bolo dohodnutá do 15. dňa nasledujúceho mesiaca, a to prvá až tristošesťdesiat deväť splátka vo výške 131,18 eur a poslednej splátky vo výške zostatku dlhu.

Súd mal taktiež za preukázané, že žalovaní úver spotrebovali a dohodnuté splátky splácali, avšak nie riadne a včas, čím sa dostali do omeškania. V čl. VIII bod 8.4. zmluvy bolo medzi stranami dojednané, že žalobca je v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek zo splátok dlhšie ako 6 mesiacov, oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak budú splnené podmienky uvedené vo výzve. Veriteľ bol oprávnený od zmluvy odstúpiť aj v tých prípadoch, ak dlžník závažným spôsobom poruší zmluvu a to napríklad opakovaným nesplácaním úveru, porušením stavebných predpisov, podstatnou zmenou stavby bez súhlasu veriteľa, zriadením záložného práva v prospech tretích osôb bez vopred udeleného písomného súhlasu veriteľa, zmenou vlastníctva bez súhlasu veriteľa a pod. Zmluvné strany sa zároveň dohodli, že v prípade naplnenia bodu 8.4. je dlžník povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z celej dlžnej sumy, t.j. zo súčtu zostatku istiny a celého nesplateného úroku a vrátiť na účet veriteľa istinu a zostatok úroku v termíne do 30 dní od doručenia výzvy dlžníkovi. Z výzvy zo dňa 13.5.2013, označenej ako upomienka č. 2, mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaní boli k 30.4.2013 v omeškaní so splácaním poskytnutého úveru s celkovou sumou 975,87 eur. Súd mal taktiež za preukázané, že žalobca upozornil žalovaných na skutočnosť, že nesplácaním splátok a nereagovaním na predchádzajúcu výzvu opätovne hrubo porušili podmienky zmluvy, ako aj na možnosť odstúpenia žalobcu od zmluvy a o možnosti požadovať vrátenie celej dlžnej sumy. Žalobca listom zo dňa 9.3.2015 oznámil žalovaným odstúpenie od úverovej zmluvy a zosplatenie celého dlhu vo výške 29.503,94 eur. Uvedenú sumu vyzval žalobca žalovaných zaplatiť v lehote 5 dní odo dňa doručenia výzvy. Predmetnú výzvy si žalovaní prevzali dňa 26.3.2015. Ku dňu odstúpenia od zmluvy boli žalovaní v omeškaní s úhradou 23 splátok.

3. Na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 261 ods. 3 písm. d), § 263 ods. 1, 2, § 330, § 344, § 345, § 349 ods. 1, § 351 ods. 1, 2, § 387 ods. 1, 2, § 394 ods. 1, § 397, § 497, § 499, § 502, § 504, § 506 Obchodného zákonníka, §3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z., § 3, §4 ods. 1, 2, 3, 4, § 5 ods. 1, § 7, § 8 ods. 1 zákona č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej len „zákon č. 607/2003 Z.z.“) a dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná. Žalobca poskytol žalovaným prostriedky ako podporu vo forme úveru podľa zákona č. 607/2003 Z.z., pričom poskytnutie uvedených prostriedkov súd v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu posúdil ako poskytnutie úveru podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, teda sa jedná o absolútny obchodnoprávny záväzkový vzťah podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že sa nejedná o spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ani o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalobca nemá postavenie dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka ani podnikateľa podľa § 2 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na odstúpenie žalobcu od zmluvy, došlo na strane žalovaných k strate výhody splátok a vznikla im povinnosť vrátiť poskytnutú podporu vo forme úveru. Súd prvej inštancie na odstúpenie od zmluvy aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka vzhľadom na charakter zmluvného vzťahu medzi stranami sporu ako aj s poukazom na právny názor vyslovený odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení č.k. 25Co/79/2017-254 zo dňa 17.4.2018. Na základe uvedeného súd uzavrel, že žalovaní sú povinní uhradiť žalobcovi plnenie, ktoré im tento poskytol pred odstúpením od zmluvy a zároveň v zmysle § 506 Obchodného zákonníka sú povinní vrátiť dlžnú sumu spolu s úrokmi, ktoré boli dohodnuté vo výške 2,5 % ročne z dlžnej sumy a ktoré žalobca vyčíslil ku dňu odstúpenia od zmluvy. Keďže v obchodnoprávných vzťahoch dochádza k odstúpeniu od zmluvy s účinkami ex nunc, t.j. do budúca, premlčacia doba začala plynúť od účinnosti odstúpenia od zmluvy, teda momentu doručenia odstúpenia od zmluvy druhej zmluvnej strane, a to 26.3.2015 u oboch žalovaných. Vzhľadom na uvedené nedošlo k premlčaniu žalobcovho nároku, nakoľko predmetná žaloba bola na súd prvej inštancie podaná dňa 9.4.2015, teda v rámci zákonnej štvorročnej premlčacej doby. Keďže s poukazom na ustanovenie 8.4. zmluvy vzniklo žalobcovi právo na zmluvnú pokutu vo výške 10% z dlžnej sumy, súd priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie sumy 2.927,71 eur. Čo sa týka žalovanými zaplatených súm vo výške 1.943,50 eur v roku 2015 a sumy 1.400,- eur v roku 2016 súd považoval postup žalobcu, ktorý započítal uvedené úhrady najskôr na zmluvnú pokutu a následne na vyčíslený úrok z omeškania včas nezaplatených splátok úver v rozsahu 91,08 eur, ako aj na zmluvný úrok z úveru splatný do dňa odstúpenia od zmluvy za zákonný v súlade s ustanovením § 330 Obchodného zákonníka, ako aj ustanoveniami zmluvy. Na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie sumy 27.686,88 eur, ako aj nesplateného zmluvného úroku vo výške 1.401,27 eur je daný a trval aj v čase uznania dlhu žalovanými. Záverom súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovi vznikol aj nárok na zákonný úrok z omeškania z nesplatennej istiny vo výške 27.686,88 eur, a to v zákonnej výške 8,05 % ročne odo dňa 1.4.2015, keďže k doručeniu odstúpenia od zmluvy žalovaným došlo dňa 26.3.2015,

príčom im bola poskytnutá 5 dňová lehota na úhradu dlhu. S poukazom na uvedené žalobou uplatnený nárok v rozsahu úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 27.686,88 eur od 27.3.2015 do 30.3.2015 zamietol. Súd neumožnil žalovaným splácať ich dlh v pravidelných mesačných splátkach po 250,- Eur z dôvodu, že splátkami v uvedenej výšky by došlo k splateniu istiny v horizonte skoro 10 rokov, či je neprimeraný dlhý čas, keďže z ustálenej súdnej praxe vyplýva lehota max. 3 rokov od právoplatnosti rozhodnutia na splatenie judikovanej pohľadávky. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči neúspešným žalovaným.

4. Žalovaní v 1/ a 2/ rade podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie namietajúc porušenia práva na spravodlivý súdny proces, keďže došlo k porušeniu ich procesných práv, inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nesprávne skutkové zistenia, ku ktorým dospel súd na základe vykonaných dôkazov, nesprávne právne posúdenie veci ako aj skutočnosť, že súd nadržoval stranu úžerníckemu veriteľovi. Žalovaní namietali, že súd sa nevysporiadal s dôvodmi popísanými v ich vyjadrení. Spornú pohľadávku veriteľa neuznávajú v celom rozsahu čo do dôvodu ako aj výšky. Uviedli, že majú záujem o splatenie veriteľom poskytnutého úveru avšak len v súlade s platnou právnou úpravou a v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Žalovaní namietali, že súd nepreveril zmluvu medzi zmluvnými stranami, následkom čoho neidentifikoval neprijateľné zmluvné podmienky. Žalovaní mali za to, že žalobca poskytovaním úverov si vytvára zdroje svojich príjmov a od jeho finančných aktivít závisí aj výška jeho príjmov ako aj jeho následné hospodárenie. V súvislosti s uvedeným poukázali na ustanovenie § 3 zákona č. 607/2003 Z.z., z ktorého vyplýva čo je zdrojmi a príjmami fondu. Na základe uvedených skutočností majú za to, že zdroje a príjmy žalobcu pochádzajúce od spotrebiteľov (žiadateľov o podporu) zo splátok úverov, úrokov a sankcií za porušenie zmluvných podmienok ako aj ich výnosy sú jeho príjmami a teda predstavujú podnikateľskú činnosť žalobcu. Na základe uvedeného považovali závery súdu o nemožnosti aplikácie ustanovenia na ochranu spotrebiteľa za nezákonné. Taktiež namietali tú skutočnosť, že súd im nepovolil splácanie dlhu v splátkach po 250,- eur, keďže záver súdu o možnosti splácania dlhu maximálne v lehote 3 rokov by znamenalo mesačnú splátku vo výške cca 833,- eur, čo reálne nie je v možnostiach žalovaných. Žalovaní taktiež namietajú správnosť výroku o trovách konania, keďže majú za to, že konanie žalobcu vykazuje znaky úžery. Majú za to, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a konanie veriteľa napĺňa pojem nekalých obchodných praktík. Žalovaní poukázali na ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj normy procesného práva v Civilnom sporovom poriadku upravujúce spotrebiteľské spory. Uviedli, že jediným cieľom žalobcu je zisk a preto si žalobca žiada platiť za to, čo nemá pre spotrebiteľa význam ako aj za nesplnený zmluvný záväzok a za nevyžiadajú službu. Žalovaní mali za to, že súd bol benevolentný k posúdeniu podstaty právnej veci a konal neodborne a neprofesionálne. Uviedli, že nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Žiadali, aby odvolací súd podrobil predmetnú zmluvu súdnej kontrole a vyhlásil neprijateľné zmluvné podmienky žalobcu, ako aj nekalé obchodné praktiky vo výroku rozhodnutia a zároveň, aby vyžiadal podpísanú zmluvnú dokumentáciu a stručné vyčíslenie finančného rozboru istiny, ako aj vypočul žalobcu na preukázanie vzájomne vykonaných plnení. Žiadali, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 28.12.2018 uviedol, že žalovaní uvádzajú rovnaké tvrdenia ohľadom spotrebiteľského charakteru zmluvy ako počas prvoinštančného konania. Žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 25Co/79/2017-254, ktorým bol súd prvej inštancie viazaný a v ktorom odvolací súd vyslovil právny záver o tom, že žalobca v konaní nevystupuje ako dodávateľ v zmysle Občianskeho zákonníka ani nekoná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a teda ani zmluva o poskytnutí podpory nie je spotrebiteľskou zmluvou. Mal za to, že súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými spornými otázkami podľa pokynom odvolacieho súdu, keď konštatoval, že žalobca pri uzatváraní a plnení zmluvy vystupoval a konal ako právnická osoba zriadená zákonom a to ako štátny účelový fond. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že žaloba je dôvodná, nakoľko zmluva uzatvorená medzi zmluvnými stranami je absolútnym obchodnoprávnym vzťahom, medzi zmluvnými stranami sa nejedná o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, teda nedošlo k uzatvoreniu spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca uviedol, že vznikol z dôvodu realizovania formy štátnej podpory v rámci financovania priorit štátnej bytovej politiky schválených vládou Slovenskej republiky pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Je finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu

finančných nástrojov (nariadenia Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie č. 1303/2013), a teda nie je podnikateľským subjektom, resp. subjektom vykonávajúcim obchodnú činnosť. Je štátnym účelovým fondom zriadeným zákonom. V zmysle zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy štátny účelový fond je právnickou osobou, ktorá sa zriaďuje zákonom na financovanie osobitne určených úloh štátu. Jeho správu vykonáva Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky. Funguje ako vnútroobrátkový fond, čo vylučuje znaky podnikania, keďže netvorí zisk. Príjem dosiahnutý z úverov ostáva v Štátnom fonde rozvoja bývania a opätovne sa používa na poskytovanie úverov v rozsahu 97 % a 3 % z týchto príjmov sa použijú na inú činnosť žalobcu. Vylúčenie žalobcu ako podnikateľského subjektu vyplýva podľa žalobcu aj zo zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu, v zmysle ktorého správu majetku štátu vo vlastníctve Slovenskej republiky vo verejnoprospešnej a nepodnikateľskej sfére vykonáva správca majetku štátu, a to podľa § 1 ods. 1 písm. b) tohto zákona štátny fond. Žalobca poukázal na skutočnosť, že charakter spotrebiteľskej zmluvy je daný statusom jej účastníkov, a keďže žalobcu nemožno považovať za dodávateľa, nie sú naplnené pojmové znaky spotrebiteľskej zmluvy a spotrebiteľského vzťahu medzi stranami sporu. Žalobca uviedol, že poskytuje špecifickú finančnú podporu za zákonom stanovených podmienok, na zákonom vymedzený účel a určitému okruhu osôb, a to formou sociálnej politiky štátu, kam patrí aj intervencia štátu v úverovej a subvenčnej politike v oblasti bývania a financovania bytových potrieb a potrieb súvisiacich s bývaním. Žalobca poukázal na negatívne vymedzenie čl. 1 ods. 2 Smernice 93/13/EHS, v zmysle ktorého nepodliehajú ustanoveniam smernice zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia, pričom obsahom zmluvného vzťahu uzatvoreného so žalobcom môžu byť len zákonné a regulačné ustanovenia vyplývajúce zo zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania. Poukázal aj na bod 18 preambuly Smernice 2011/83/EÚ, v zmysle ktorého „Táto smernica nemá vplyv na slobodu členských štátov vymedziť v súlade s právom Únie, čo považujú za služby všeobecného hospodárskeho záujmu, ako by tieto služby mali byť v súlade s pravidlami štátnej pomoci organizované a financované a aké konkrétne povinnosti by sa na ne mali vzťahovať.“ Žalobca uviedol, že podpora vo forme úveru poskytovaná zo strany Štátneho fondu rozvoja bývania je forma poskytovania priamej podpory štátu, ktorá si nevyžaduje aplikáciu spotrebiteľskej ochrany. Žalobca poukázal na rozhodnutia iných súdov, v ktorých bolo konštatované, že žalobca nie je dodávateľom v zmysle ustanovení o spotrebiteľských zmluvách a to na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10Co/122/2017, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 25Co/79/2017, uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/246/2017-207, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/286/2017-404, rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 6C/258/2015-114, sp.zn. 16Csp/254/2017, rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 3Cb/47/2016-124.

6. Žalobca v doplnení vyjadrenia zo dňa 6.3.2019 uviedol, že základom vzniku právneho vzťahu medzi stranami sporu sú právne normy úniijného práva, a to Nariadenie Európskeho parlamentu a Rade EÚ č. 1301/2013 zo dňa 17.12.2013 a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rade EÚ č. 1303/2013 zo dňa 17.12.2013, ktorých cieľom je realizácia sociálnej politiky štátu v oblasti rozvoja výstavby a bývania formou poskytnutia finančnej podpory fyzickým osobám vo forme úveru alebo inej podpory. Žalobca poukázal na čl. 3 Smernice Európskeho parlamentu a Rade č. 2005/29/ES zo dňa 11.5.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom, v zmysle ktorej je rozsah pôsobnosti smernice stanovený na nekalé obchodné praktiky podnikateľov voči spotrebiteľom. Žalobca taktiež uviedol, že predmetná smernica sa netýka zmluvného práva, a to pravidiel o platnosti uzavieraní a účinkoch zmluvy, preto je nevyhnutné ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka vykladať v zmysle predmetnej smernice. Poukázal na čl. 3 ods. 3 predmetnej smernice, v zmysle ktorej vo vzťahu „k finančným službám“ definovaným v Smernici 2002/65/ES a vo vzťahu k nehnuteľnostiam môžu členské štáty ukladať požiadavky, ktoré sú reštriktívnejšie a normatívnejšie ako táto smernica. Uvedená smernica (a jej ustanovenia prebraté v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) sa teda vzťahuje na vzťahy medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi, v ktorých dochádza k výkonu podnikateľskej činnosti dodávateľov, pričom nosným dôvodom vzniku vzťahu je dosahovanie zisku. Zo Zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania, ako aj zo schémy fungovania žalobcu je zrejmé, že žalobca poskytovaním vo forme úveru zisk nevytvára a ani neposkytuje predmetnú podporu za účelom zisku a jeho činnosť nesleduje podnikateľský zámer. Poukázal na to, že práve jeho úlohou a zmyslom je riešenie prázdneho priestoru a podpora subjektov, o ktorých trh a obchodná činnosť podnikateľov nemá záujem, teda priestoru, kde sa funguje na báze „podpory a pomoci“ a nie na báze zákonov trhu. Žalobca uviedol, že Príloha č. 1 Smernice o nekalých obchodných praktikách obsahuje úplný výpočet všetkých nekalých obchodných praktík, pričom v predmetnom konaní nebolo preukázané, že by ktorékoľvek ustanovenie predmetnej zmluvy mohlo byť takto charakterizované. Žalobca poukázal aj na spôsob uzatvárania zmlúv o poskytnutí podpory vo

forme úveru, pričom zaujal názor, že aj v prípade, ak sa jedná o formulárovú zmluvu, táto spĺňa všetky zákonné náležitosti. Záverom poukázal aj na ďalšie rozhodnutia súdov, v ktorých bolo konštatované, že žalobca nemá postavenie dodávateľa a to uznesenia Krajského súdu v Trnave sp.zn 10Co/122/2017 a sp.zn 10Co/188/2017.

7. Žalobca v podaní zo dňa 5.8.2019 poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/106/2018 z 29.4.2019, ktoré odstraňuje nejednoznačnosť v rozhodovacej praxi súdov a ktoré konštatuje, že činnosť žalobcu nemá atribúty podnikania ale práve naopak realizuje sa ňou podpora štátu v oblasti bytovej politiky a preto nemôže mať postavenie dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a zmluvy ním uzatvárané nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca poukázal na to, že uvedené rozhodnutie obsahuje jasný právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k postaveniu žalobcu a nemožnosti aplikovať ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy na zmluvy o poskytovaní podpory vo forme úveru. Uvedené rozhodnutie má za cieľ zjednotiť rozdielnu judikatúru súdov cez optiku komunitárneho práva, keďže na žalobcom uzatvárané zmluvy nemožno aplikovať Smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach. Na základe uvedeného zotrval žalobca na svojich záveroch, že spor nie je spotrebiteľskej povahy, zmluva nemá charakter spotrebiteľskej zmluvy a žalobca nevystupuje v postavení dodávateľa.

8. Odvolací súd vyzval žalovaných výzvou zo dňa 11.10.2019, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy sa vyjadrili k vyjadreniu žalobcu zo dňa 18.12.2018, dňa 6.3.2019, ako aj k vyjadreniu zo dňa 5.8.2019 a najmä, aby sa vyjadrili k novej aplikácii čl. 2 ods. 2 CSP zakotvujúcej do právneho poriadku princíp právnej istoty v nadväznosti na závery plynúce z doručovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/106/2018 z 29.4.2019.

9. Žalovaní sa v súdom stanovenej lehote k uvedeným podaniam žalobcu ani k aplikácii čl. 2 ods. 2 CSP nevyjadrili.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie podané žalovanými bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP. Nariadenie pojednávania si nevyžadovala potreba zopakovania alebo doplnenia dokazovania, ani nevyžadoval si takýto postup dôležitý verejný záujem. Odvolací súd pritom pri prejednaní podaného odvolania vychádzal zo zásad daných aplikáciou ust. § 378 ods. 1, § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP. Bol teda viazaný rozsahom podaného odvolania ale aj odvolacími dôvodmi, pričom výnimkou z takejto viazanosti odvolacími dôvodmi sú len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, na ktoré odvolací súd prihliadne, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

11. Odvolaním nebol napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. Tento výrok teda nadobudol právoplatnosť a nebolo oprávnením ani povinnosťou odvolacieho súdu rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti preskúmať (§§ 226, 227 ods. 1, 379 CSP).

12. Zásadným pre rozhodnutie v predmetnej veci (aj v nadväznosti na uplatnené odvolacie dôvody, ktorými je súd viazaný - § 380 ods.1 CSP) bolo zodpovedanie otázky, či vzťah medzi žalobcom a žalovanými je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy. Aj senátu odvolacieho súdu, konajúceho v predmetnej veci, je známa nejednotná prax súdov v SR na posudzovanie tejto otázky. Senát odvolacieho súdu už v predchádzajúcom svojom rozhodnutí v tejto veci, keď rozhodoval na základe odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 5C/197/2015-164 zo dňa 16.2.2017 uznesením č.k. 25Co/79/2107-254 zo dňa 17.4.2018, vyslovil názor, že vzťah založený medzi žalobcom a žalovanými nie je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, ale vzťahom, na ktorý sa aj pri aplikácii ust. Obch. zák. o úvere a článku 8.4. zmluvy (v zmysle ktorého v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve a zároveň aj na možnosť veriteľa jednostranne odstúpiť od zmluvy aj v tých prípadoch, ak dlžník závažným spôsobom poruší zmluvu, a to napr. opakovaným nesplácaním úveru) sa žiada akceptovať právo žalobcu na odstúpenie od zmluvy so zachovaním jeho nároku na vrátenie istiny i úrokov. Konštatoval, že vzhľadom na skutočnosť, ktorá medzi stranami nebola sporná a to, že zo strany žalovaných došlo k porušeniu ich platobných povinností, s ktorými sa dostali do omeškania a využitie oprávnenia veriteľa na odstúpenie od zmluvy, došlo doručením odstúpenia od zmluvy žalobcu žalovaným dňa 26.3.2015 k zrušeniu zmluvy s účinkami „ex nunc“. Odvolací súd vyslovil názor o tom, že zmluva o poskytnutí podpory nie je spotrebiteľskou zmluvou

vzhľadom na charakter postavenia žalobcu, u ktorého konštatoval, že sa nejedná o dodávateľa v zmysle Občianskeho zákonníka, keďže tento nekoná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Ani aktuálne nemá odvolací súd dôvod na zmenu uvedeného názoru o to viac, ak oproti minulosti v judikovanej činnosti riešiacej uvedenú otázku došlo k posunu vydaním uznesenia Najvyššieho súdu SR 4Cdo/106/2018 z 29.4.2019, na ktoré aj s aplikáciou čl. 2 ods. 1, 2 CSP treba prihliadať (tak, ako bude zdôvodnené ďalej). Vychádzajúc zo záverov predchádzajúceho rozhodnutia odvolacieho súdu v tejto veci, v súlade s ust. § 391 ods. 2 CSP, súd prvej inštancie vychádzal z premisy, že medzi stranami sporu nevznikol spotrebiteľský vzťah, keďže žalobcu nemožno považovať za dodávateľa v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka z dôvodu, že tento nekoná pri uzatváraní zmlúv v rámci svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Odvolací súd konštatuje správnosť záverov vyslovených súdom prvej inštancie spočívajúcich v tej skutočnosti, že žalobcu nemožno posúdiť za dodávateľa v právnom vzťahu vzniknutom medzi stranami sporu, keďže postavenie tohto subjektu bolo v čase uzatvorenia spornej zmluvy definované v § 1 zákona č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania ako právnickej osoby, prostredníctvom ktorého sa financuje štátna podpora pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Predmetný zákon upravoval podmienky pre poskytovanie podpory štátu ako aj činnosť a hospodárenie Štátneho fondu rozvoja bývania s finančnými prostriedkami. V zmysle § 6 tohto zákona fond hospodáril podľa schváleného rozpočtu, ktorý bol zapojený finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva. Prostriedky fondu bolo možné použiť len na účel vymedzený v ustanovení § 4 predmetného zákona, a to buď na podpory poskytované na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, správu fondu alebo splátky úverov poskytnutých fondu bankami a na úhradu úrokov z týchto úverov. O použití prostriedkov fondu rozhodoval minister na základe odporúčania Rady fondu v súlade so schváleným rozpočtom fondu. Rozpočet fondu a zmeny v schválenom rozpočte fondu schvaľovala vláda Slovenskej republiky na návrh ministra. Zákon č. 607/2003 Z.z. bol následne nahradený zákonom č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania, účinného od 1.1.2014, avšak postavenie Štátneho fondu rozvoja bývania zostalo nezmenené. Tento fond neposkytuje a ani neposkytoval podporu vo forme úveru širokej verejnosti ale iba vybranému okruhu osôb, ktoré spĺňali v zákonne stanovené podmienky. Úvery poskytované žalobcom boli a sú oproti podmienkam na trhu zvýhodnené s cieľom podporiť rozširovanie a zveľaďovanie bytového fondu. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že žalobca je osobitným subjektom zriadeným zákonom, ktorého činnosť nevykazuje znaky podnikania podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, teda jeho cieľom nie je dosiahnutie zisku a taktiež ani nie je registrovaným sociálnym podnikom podľa osobitného predpisu. Účelom jeho činnosti je štátna podpora osôb v oblasti bytovej politiky. Vzhľadom na uvedené nemožno konštatovať naplnenie kritérií nevyhnutných na definovanie žalobcu ako dodávateľa podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

15. Zákomom č. 150/2004 Z.z. bol novelizovaný Občiansky zákonník, v ktorom bola doplnená piata hlava prvej časti Občianskeho zákonníka, konkrétne ustanovenia § 52 a nasl. s marginálnym označením „SPOTREBITEĽSKÉ ZMLUVY“. Uvedeným zákonom bola do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica 93/13/EHS“), preto pri výklade jednotlivých pojmov použitých v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka je možné eurokomformným výkladom vychádzať zo Smernice 93/13/EHS. Ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka definovalo spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplatnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. V tejto súvislosti je nevyhnutné poukázať na to, že spotrebiteľská zmluva bola v Občianskom zákonníku, v čase uzatvorenia spornej zmluvy medzi stranami sporu, vymedzená na základe charakteru zmluvných strán a to dodávateľa a spotrebiteľa. V zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa dodávateľom rozumela osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Smernica 93/13/EHS v článku 2 písm. c) definovala pojem dodávateľ ako akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodu, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to, či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva. Predmetná smernica sa však podľa jej článku 1 bod 2 neuplatňuje na zmluvy, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôd, ktorými sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice.

16. Z uvedeného teda vyplýva, že do rozsahu smernice nie je možné zahrnúť zmluvné podmienky, ktoré odrážajú zákonné alebo regulačné ustanovenia konkrétneho štátu, pričom žalobca ako subjekt zriadený zákonom, ktorého činnosť a hospodárenie je upravené zákonom, je povinný dodržať zákonom stanovené pravidlá. Žalobca nemá slobodnú vôľu pri výbere zmluvnej strany ani pri formulácii zmluvných podmienok. Tento je povinný za predpokladu, že žiadateľ podpory splní zákonné podmienky, uzatvoriť s ním zmluvu za zvýhodnených, zákonom regulovaných podmienok.

17. K totožnému záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 4Cdo/106/2018 z 29.4.2019, ktorý v bode 23 odôvodnenia tohto rozhodnutia uviedol, že: „...dovolací súd dospel k záveru, že na takto zákonom regulované uzatvárané zmluvy o úvere sa uvedená smernica nevzťahuje a nemožno z nej vychádzať pri výklade pojmu dodávateľa vo vzťahu k ŠFRB. Na podporu správnosti uvedeného záveru dovolací súd poukazuje na to, že zákonodarca vylúčil, aby sa na ŠFRB vzťahovala osobitná právna úprava spotrebiteľských úverov upravených zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a o pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§1 ods. 3 písm. p/). Rovnako je ŠFRB vylúčený aj z právnej úpravy úverov na bývanie upravených zákonom č. 90/2016 Z.z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§1 ods. 4 písm. i). Žalobca je tak inštitútom sui generis, slúži ako ekonomický nástroj bytovej politiky štátu. Ochrana spotrebiteľa sa má primárne uplatniť proti nekalým praktikám dodávateľov, ktoré sa pri realizovaní podpory štátom vylučujú. Podporu zo ŠFRB možno poskytnúť len špecifickej skupine žiadateľov za zákonom stanovených podmienok, ktoré sú pre žiadateľa priaznivejšie než podmienky, za ktorých by vedel obstaráť finančné prostriedky na kapitálovom trhu. ŠFRB ako účelový fond zriadený štátom si nemôže v zmluvách o poskytnutí podpory dohodnúť podmienky, ktoré by nemali oporu v zákone. Ako už bolo konštatované dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na základe vyššie uvedených špecifik ŠFRB nevykonáva podnikateľskú, ani obchodnú činnosť, tak ako to má na mysli náš právny poriadok. Keďže však ochranu spotrebiteľa je nutné vnímať aj v súvislostiach právnej úpravy a judikatúry práva EÚ, teda v zmysle cieľov komunitárneho práva, bolo nutné posúdiť, či ŠFRB je možné chápať ako dodávateľa v zmysle chápania tohto pojmu cez optiku komunitárneho práva. Ani v tomto prípade nemožno dospieť k záveru, že ŠFRB spĺňa pojmové znaky dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 OZ. Možno tak konštatovať, že ŠFRB je osobitný subjekt zriadený zákonom na realizáciu podpory štátu v oblasti bytovej politiky zákonom upravenými nástrojmi, pri ktorej nemá postavenie dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 OZ a ním uzatvorené zmluvy pri realizácii podpory štátu v oblasti bytovej politiky nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 OZ.“

18. Odvolací súd v súlade s princípom právnej istoty ustanoveným v čl. 2 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, pričom právnou istotou sa rozumie stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, s poukazom na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako jednej z najvyšších súdnych autorít, vyjadrený v uznesení sp.zn. 4Cdo/106/2018 z 29.4.2019, konštatoval správnosť právnych záverov vyslovených súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Uvedené rozhodnutie nemožno považovať za rozhodnutie v rozpore s princípom právnej istoty ako to namietajú žalovaní, keďže práve odvolací súd v predmetnom konaní už v uznesení č.k. 25Co/79/2017-254 zo dňa 17.4.2018 vyslovil právne závery o charaktere vzťahu medzi stranami sporu ako vzťahu, na ktorý v časti poskytnutého úveru treba aplikovať ust. Obch. zák. a o nemožnosti aplikácie ustanovení o spotrebiteľských zmluvách a jeho rozhodnutie v časti o nespotebiteľskom charaktere vzťahu je v riešení tejto otázky totožné s rozhodnutím NS SR. Aj keď je teda medzi odvolacími súdmi pri riešení tejto otázky nezhoda, pri aplikácii čl. 2 ods. 1, 2 CSP odvolací súd nemal dôvod na iné zodpovedanie tejto otázky pre účely tohto konania. Treba pritom opätovne zdôrazniť, že žalovaní mali odvolacím súdom poskytnutý priestor, aby sa k záverom uvedeného uznesenia NS SR i k novej aplikácii čl. 2 ods. 1, 2 CSP vyjadrili. Na výzvu odvolacieho súdu z 11.10.2019 (č.l. 456) nereagovali.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd konštatuje správnosť záverov o aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka citovaných súdom prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia. Zmluva o poskytnutí podpory č. 701/1944/2005 zo dňa 30.11.2005, uzatvorená podľa zák. č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov, ktorou sa žalobca ako veriteľ zaviazal poskytnúť

žalovaným podporu vo forme úveru vo výške 1.000.000,- SK pri základnej úrokovej sadzbe 2,5 % a s dobou splatnosti na 30 rokov, obsahuje podstatné náležitosti úverovej zmluvy. Jej predmet (viď čl. I zmluvy - poskytnutie podpory z prostriedkov fondu vo forme úveru na výstavbu bytu) označuje konkrétnu formu poskytovanej podpory v podobe úveru na výstavbu bytu, čo zodpovedá zákonom prezumovanej forme uvedenej v § 8 ods. 1 písm. a) zák. č. 607/2003 Z.z. o štátnom fonde rozvoja bývania.

20. Zmluvou o úvere sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obch. zák.). Zmluva o úvere v zmysle tohto ustanovenia je dohodou, ktorou sa jedna strana (veriteľ) zaväzuje, že na požiadanie druhej strany (dlžníka) poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej čiastky a druhá strana sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. V otázke, kto môže byť zmluvnou stranou, ktorá sa zaviazala ako veriteľ poskytnúť druhej zmluvnej strane peňažné prostriedky, Obchodný zákonník nemá žiadne obmedzenie, jej veriteľom môže byť ktorákolvek právnická alebo fyzická osoba, a to aj osoba, ktorá nie je podnikateľom.

21. Za obchodné záväzkové vzťahy považuje právna úprava aj ďalšie vzťahy, bez zreteľa na povahu účastníkov, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka. Právne vzťahy takto založené zmluvou o úvere (§ 497 Obch. zák.) sa zo zákona považujú za kategóriu tzv. „absolútnych obchodov“. Rozhodujúcim znakom takéhoto posudzovania je forma (typ) vzťahu, nie jeho subjekty; nevyžaduje sa, aby išlo výlučne o vzťahy medzi podnikateľmi. V právnom vzťahu vyplývajúcom zo zmluvy o úvere, ako aj právnom vzťahu, ktorý prípadne vznikne zo zabezpečenia záväzku dlžníka v takomto vzťahu, sa jeho subjekty riadia Obchodným zákonníkom. Použitie Obchodného zákonníka na tieto vzťahy nemôžu dokonca ani účastníci dohodou vylúčiť (viď napr. aj rozsudok NS SR z 18.5.2000 sp.zn. 4Obo 115/19). Ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d) Obch. zák. je ustanovením kogentným, ktoré nepripúšťa jeho modifikáciu ani vylúčenie jeho normatívneho (zaväzujúceho) účinku dohodou strán. Odvolací súd sa preto stotožňuje s právnym posúdením uplatnených nárokov tak, ako to v napadnutom rozhodnutí v jeho dôvodoch uviedol súd prvej inštancie. Vo vzťahu k odstúpeniu od zmluvy, v zmluve v bode 8.4., ako aj v bode 9.4. zmluvy, bola táto možnosť zániku právneho vzťahu medzi stranami sporu dojednaná. Taktiež sa súd stotožnil aj so závermi o štvorročnej premlčacej dobe, ktorá plynula odo dňa doručenia oznámenia o odstúpení od zmluvy žalobcom žalovaným, teda od 26.3.2015. S poukazom na závery o neexistencii spotrebiteľského vzťahu medzi stranami sporu, nemožno prihliadnuť ani na námietky žalovaných spočívajúce v existencii neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o podpore zo dňa 30.11.2005. Konkrétne námietky, ktoré by mohli byť relevantné z pohľadu posudzovania platnosti právnych úkonov (§ 38 a § 39 Obč. zák.) produkované stranami, ani zistené súdom neboli.

22. Výška nárokov prisúdených žalobcovi zodpovedá obsahu do konania zhromaždených listinných dôkazov. Žalovaní neprodukujú substancované tvrdenia podopreté nimi označenými, či predloženými dôkazmi, ktoré by prípadne podľa § 215 ods. 1 CSP umožňovali dospieť k inému skutkovému záveru o výške istiny, úrokov, či úrokov z omeškania, ako to konštatoval v dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie. Napokon ani odvolacie námietky takéto konkretizované plnenia o prípadne iných žalovanými realizovaných plneniach na záväzky zo zmluvy, majúcimi vplyv na záver o výške pohľadávok prisúdených žalobcovi neobsahujú.

23. Čo sa týka námietky žalovaných, že súd pochybil, ak nepriznal plnenie dlhu v splátkach po 250,- eur, odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, podpreťmi skutkovými zisteniami i príslušnou právnou kvalifikáciou. Práve porušením povinností zo strany žalovaných došlo k zániku zmluvy prostredníctvom odstúpenia od zmluvy žalobcom, dôsledkom čoho vznikla žalovaným podľa § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka povinnosť uhradiť žalobcom poskytnuté plnenie spolu s úrokmi vo výške dojednanej v zmluve pre tento prípad naraz. Ak by súd prvej inštancie umožnil žalovaným splácať judikovanú pohľadávku vo výške 250,- eur mesačne, k úhrade len samotnej istiny by došlo v časovom horizonte viac ako 9-ich rokov, pričom by zároveň dochádzalo k navýšovaniu sumy, zodpovedajúcej prisúdeným úrokom z omeškania. Žalobca má právo, aby jeho pohľadávka bola zaplatená v primeranej lehote, pričom samotná úhrada istiny takmer po 10 rokoch by pri dlhodobej platobnej nedisciplinovanosti žalovaných bola v rozpore so zásadou spravodlivej ochrany porušených práv. Odvolací súd pre vyššie uvedené dôvody dospel k záveru, že v danom prípade neboli naplnené relevantné dôvody pre priznanie plnenia v splátkach, zohľadňujúc výšku dlhu, ako aj dlhodobý prístup žalovaných k plneniu si svojich zmluvných povinností, keďže zo spisového materiálu vyplýva, že v čase od podania žaloby žalovaní neuhradili žalobcovi ani časť z uplatnenej pohľadávky, teda neuhradili ani len časť z istiny. Uplatneniu

oprávnenia na odstúpenie od zmluvy žalobcom tiež predchádzalo dlhodobejšie neplnenie záväzkov žalovanými. Odvolaciemu súdu neuniklo pozornosti to, že z obsahu spisu vyplývajú pokusy žalobcu o uzavretie dohody so žalovanými, upravujúcimi splácanie dlhu v splátkach, ale pre nedostatočnú súčinnosť žalovaných k takémuto kompromisu a dojednaniu sporových strán nedošlo, preto aj táto skutočnosť mala relevantný vplyv na posúdenie, či pri postupe aj s aplikáciou ustanovenia § 232 ods. 3 CSP súd prvej inštancie správne určil dlhšiu lehotu na splnenie povinnosti a nevyhovet návrhu žalovaných na určenie splácania dlhu v splátkach.

24. Správnemu rozhodnutiu vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o nároku na náhradu trov konania, keď úspešnému žalobcovi priznal súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania voči neúspešným žalovaným. Jediná námietka žalovaných smerujúca voči uvedenému výroku spočívala v tom, že žalovaní odmietali nahradiť trovy žalobcovi, ktorého konanie považovali za úžeru. Úžerou sa v zmysle § 39a Občianskeho zákonníka rozumie konanie osoby s fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorej táto osoba zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky fyzickej osoby - nepodnikateľa a dá sa sebe alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere. V prejednávanej príhode však uvedené okolnosti neboli zistené, práve naopak až po iniciovaní žalovaných, teda po doručení žiadosti o poskytnutie podpory a preukázaní splnenia podmienok na jej poskytnutie, im bola poskytnutá podpora vo forme úveru, pričom táto podpora bola poskytnutá za zvýhodnených podmienok oproti podmienkam na ekonomickom trhu za akých sú poskytované úvery. Plnenie, ktoré malo byť poskytnuté na základe zmluvy žalobcovi, na základe týchto skutočností nemožno posúdiť ako plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere. Odvolací súd ako už bolo vyššie konštatované posúdil konanie žalobcu za konanie v súlade so zákonom, pričom zo samotného odvolania žalovaných ani nevyplývalo v čom mala údajná úžera žalobcu spočívať. Vzhľadom na uvedené posúdil odvolací súd uvedenú námietku za nedôvodnú. Žalovaní nespochybujú úspech žalobcu v konaní a nimi uplatnená námietka nemá spôsobilosť byť vyhodnotená ako dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý by pri aplikácii ust. § 257 CSP privodil záver o neprisúdení náhrady trov úspešnému žalobcovi.

25. Námietky voči osobe sudcu súdu 1. inštancie nie sú námietkami, ktoré by mohli byť vyhodnotené ako ich návrh na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí. Neobsahujú skutočnosti o pomere sudcu k sporu, k stranám, k zástupcom, či iným osobám zúčastneným na konaní, ktoré by pri aplikácii ust. § 49 ods. 1 CSP mali byť posúdené ako námietka zaujatosti. Nie sú ani svojím obsahom preukázaním, že vo veci na súde rozhodol vylúčený sudca. Odvolací súd preto nemal dôvod rozhodovať o námietke zaujatosti (§ 53 ods. 3 CSP), ale ani privodiť záver o zrušení napadnutého rozsudku postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP (z dôvodu, že vo veci boli porušené práva strany konania založené na konaní a rozhodovaní vylúčeným sudcom).

26. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie (v odvolaní napadnutých výrokoch) považuje za vecne správne a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje, preto ho postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil aj s vyššie uvedenou reakciou odvolacieho súdu na odvolacie námietky žalovaných.

27. Vo vzťahu k náhrade trov odvolacieho konania dospel potom odvolací súd k záveru, že je potrebné o nich rozhodnúť v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. V zmysle uvedených ustanovení odvolací súd priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešným žalovaným v rozsahu 100 %. Odvolací súd záverom konštatuje, že zo strany žalovaných nebol v konaní preukázaný žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania úspešnému žalobcovi nepriznal.

28. Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).